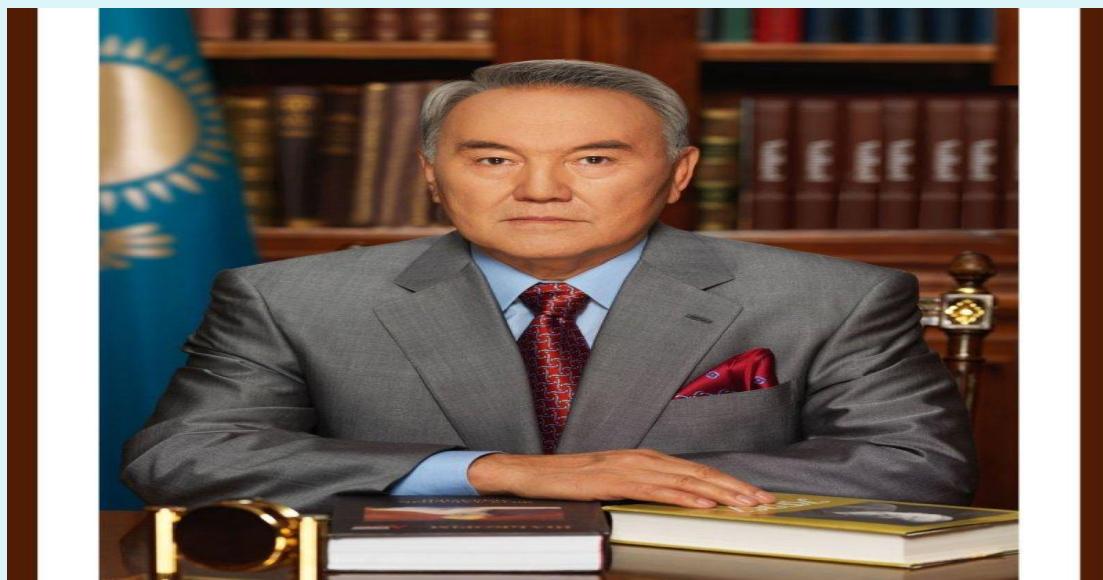

Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық
университеті

**МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫНЫҢ
«БОЛАШАҚҚА БАҒДАР: РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ»
АТТЫ МАҚАЛАСЫ**

(«Егемен Қазақстан» газеті, 12 сәуір 2017ж.)

Еліміз *жаңа тарихи кезеңге* аяқ басты. Елбасы халыққа Жолдауында *Қазақстанның үшінші жаңғыруы* басталғанын жариялады. Осылайша, біз қайта түлеудің айрықша маңызды екі процесі – саяси реформа мен экономикалық жаңғыруды қолға алдық. Біздің мақсатымыз айқын, бағытымыз белгілі, ол – әлемдегі ең дамыған 30 елдің қатарына қосылу

Күллі жер жүзі біздің көз алдымызда өзгеруде. Әлемде бағыты әлі бұлыңғыр, жаңа тарихи кезең басталды. Күн санап өзгеріп жатқан дүбірлі дүниеде сана-сезіміміз бен дүниетанымымызға әбден сіңіп қалған таптаурын қағидалардан арылмасақ, көш басындағы елдермен тереземізді теңеп, иық түйістіру мүмкін емес. Өзгеру үшін өзімізді мықтап қолға алып, заман ағымына икемделу арқылы жаңа дәуірдің жағымды жақтарын бойға сіңіруіміз керек.

Жаңа тұрпатты жаңғырудың ең басты шарты – сол **ұлттық кодыңды** сақтай білу. Онсыз жаңғыру дегеніңіздің кұр жаңғырыққа айналуы оп-оңай. Жаңғыру атаулы бұрынғыдай тарихи тәжірибе мен ұлттық дәстүрлерге шекеден қарамауға тиіс.

Рухани жаңғыру ұлттық сананың түрлі полюстерін қиыннан қиыстырып, жарастыра алатын күдіретімен маңызды.

Қоғамның санасын жаңғыртудың бірнеше бағыты

1

- Бәсекелік қабілет

2

- Прагматизм

3

- Ұлттық бірегейлікті сақтау

4

- Білімнің салтанат құруы

5

- Қазақстанның революциялық емес,
эволюциялық дамуы

6

- Сананың ашықтығы

1

- **Бәсекелік қабілет** – өзгелерден ұтымды дүние ұсына алу

Ұлттың аймақтық немесе жаһандық нарықта бағасы немесе сапасы жөнінен өзгелерден ұтымды дүние ұсына алуы (материалдық өнім ғана емес, сонымен бірге, білім, қызмет, зияткерлік өнім немесе сапалы еңбек ресурстары)

Әрбір қазақстандық, сол арқылы тұтас ұлт *XXI ғасырға лайықты* қасиеттерге ие болуы керек: компьютерлік сауаттылық, шет тілдерін білу, мәдени ашықтық сияқты факторлар әркімнің алға басуына сөзсіз қажетті алғышарттардың санатында

2

• Прагматизм

Халқымыз ғасырлар бойы туған жердің табиғатын көздің қарашығындай сақтап, оның байлығын үнемді, әрі орынды жұмсайтын теңдесі жоқ **экологиялық өмір салтын** ұстанып келді.

Біз жаңғыру жолында **бабалардан мирас** болып, қанымызға сіңген, бүгінде тамырымызда бүлкілдеп жатқан ізгі қасиеттерді қайта түлетуіміз керек

Прагматизм – өзіңнің ұлттық және жеке байлығыңды нақты білу, оны үнемді пайдаланып, соған сәйкес болашағыңды жоспарлай алу, ысырапшылдық пен астамшылыққа, даңғойлық пен кердеңдікке жол бермеу деген сөз. Қазіргі қоғамда шынайы мәдениеттің белгісі: ұстамдылық, қанағатшылдық пен қарапайымдылық, үнемшілдік пен орынды пайдалану. Нақты мақсатқа жетуге, білім алуға, саламатты өмір салтын ұстануға, кәсіби тұрғыдан жетілуге басымдық бере отырып, осы жолда әр нәрсені ұтымды пайдалану – мінез-құлықтың прагматизмі деген осы.

Бұл – заманауи әлемдегі бірден-бір табысты үлгі (!)

- Ұлттық бірегейлікті сақтау

Ұлттық жаңғыру деген ұғымның өзі **ұлттық сананың** кемелденуін білдіреді.

Оның екі қыры бар:

1. Ұлттық сана-сезімнің көкжиегін кеңейту.
2. Ұлттық болмыстың өзегін сақтай отырып, оның бірқатар сипаттарын өзгерту

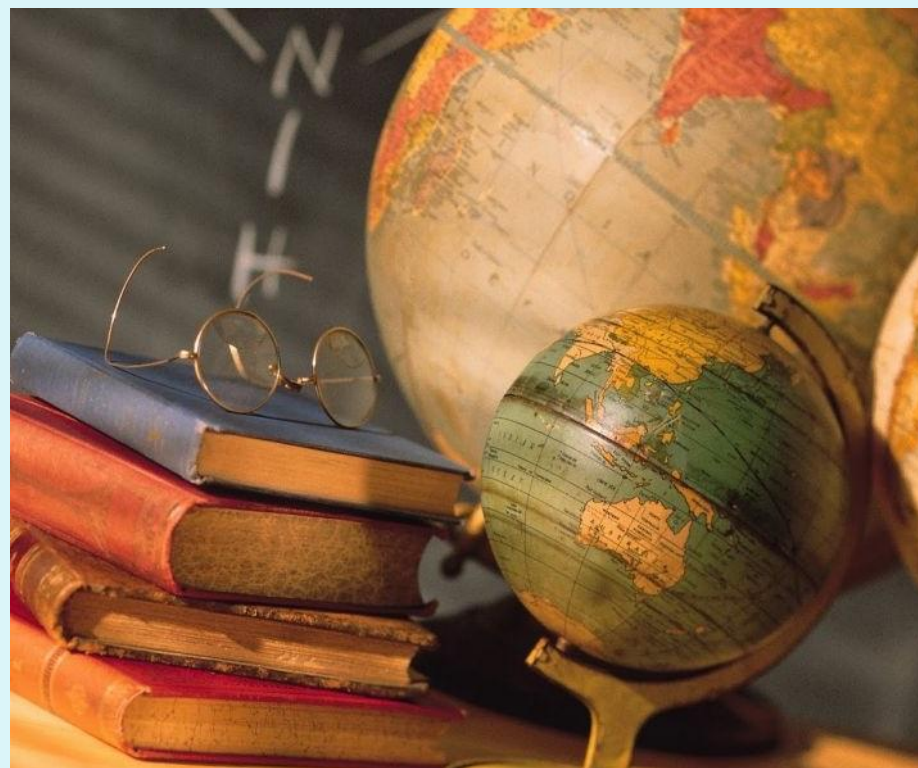
Ұлттық салт-дәстүрлеріміз, тіліміз бен музыкамыз, әдебиетіміз, жоралғыларымыз, бір сөзбен айтқанда ұлттық рухымыз бойымызда мәңгі қалуға тиіс.

Туған жердің тарихын білген және оны мақтан еткен дұрыс. Бірақ, одан да маңыздырақ мәселені – өзіңнің біртұтас ұлы ұлттың перзенті екеніңді ұмытуға әсте болмайды

- Білімнің салтанат құруы

Білімді, көзі ашық, көкірегі ояу болуға ұмтылу – біздің қанымызда бар қасиет. Білімнің салтанаты жалпыға ортақ болуға тиіс. Жылдам дәуірде кәсібін неғұрлым қиналмай, жеңіл өзгертуге қабілетті, аса білімдар адамдар ғана табысқа жетеді.

Табысты болудың ең іргелі,
басты факторы білім
екенін әркім терең түсінуі
керек. Жастарымыз
басымдық беретін
межелердің қатарында білім
әрдайым бірінші орында
тұруы шарт. Себебі,
құндылықтар жүйесінде
білімді бәрінен биік қоятын
ұлт қана табысқа жетеді

XX ғасыр Қазақстанға бірқатар **игіліктерін** де берді.

Индустрияландыруды, әлеуметтік және өндірістік инфрақұрылымдардың құрылуын, жаңа интеллигенцияның қалыптасуын осыған жатқызуға болады.

Бұл кезеңде елімізде белгілі бір жаңғыру болды. Бірақ, бұл – ұлттың емес, аумақтың жаңғыруы.

Біз тарихтың сабағын айқын түсінуіміз керек. Революциялар дәуірі әлі біткен жоқ. Тек оның формасы мен мазмұны түбегейлі өзгерді.

Біздің кешегі тарихымыз бұлтартпас бір ақиқатқа – эволюциялық даму ғана ұлттың өркендеуіне мүмкіндік беретініне көзімізді жеткізді.

Эволюциялық даму қағидасы әрбір қазақстандықтың жеке басының дербес бағдарына айналуға тиіс.

• Сананың ашықтығы

Көптеген проблема әлемнің қарқынды өзгеріп жатқанына қарамастан, бұқаралық сана-сезімнің «от басы, ошақ қасы» аясында қалуынан туындайды.

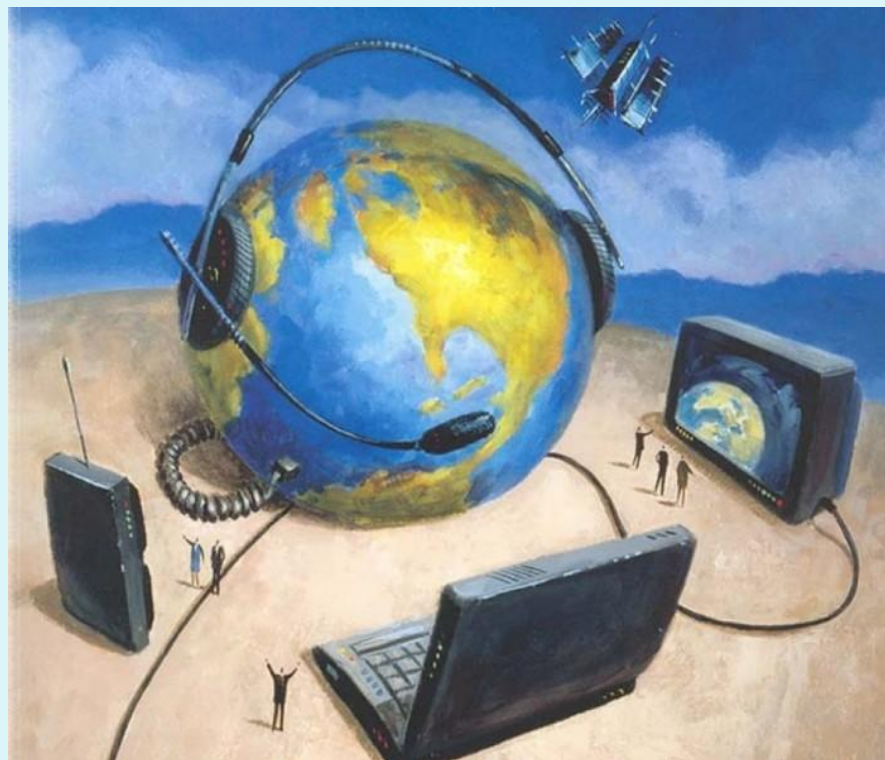
Сананың ашықтығы:

- Жер шарының өзіне қатысты аумағында және өз еліңнің айналасында не болып жатқанын түсінуге мүмкіндік береді;

- ол жаңа технологияның ағыны алып келетін өзгерістердің бәріне дайын болу деген сөз;

- бұл – өзгелердің тәжірибесін алып, ең озық жетістіктерін бойға сіңіру мүмкіндігі.

Азиядағы екі ұлы держава – Жапония мен Қытайдың бүгінгі келбеті – осы мүмкіндіктерді тиімді пайдаланудың нағыз үлгісі.

ТАЯУ ЖЫЛДАРДАҒЫ МІНДЕТТЕР

1

- Қазақ тілін біртіндеп латын әліпбиіне көшіру

2

- Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар бойынша «Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық» жобасы

3

- Мәдениет және салт-дәстүрлерге айрықша іңкәрлікпен атсалысу – шынайы патриотизмнің маңызды көріністерінің бірі «Туған жер» бағдарламасы

4

- «Қазақстанның қасиетті рухани құндылықтары» немесе «Қазақстанның киелі жерлерінің географиясы» жобасы

5

- Жаһандағы заманауи қазақстандық мәдениет» жобасы

6

- «Қазақстандағы 100 жаңа есім» жобасы арқылы бүгінгі замандастарымыздың жетістіктерінің тарихына назар аудару

Сынаптай сырғыған уақыт ешкімді күтіп тұрмайды,
жаңғыру да тарихтың өзі сияқты жалғаса беретін процесс.
Екі дәуір түйіскен өліара шақта Қазақстанға түбегейлі жаңғыру және жаңа
идеялар арқылы болашағын баянды ете түсудің теңдессіз
тарихи мүмкіндігі беріліп отыр. Қазақстандықтар, әсіресе, жас ұрпақ жаңғыру
жөніндегі осынау ұсыныстардың маңызын терең түсінеді.
Жаңа жағдайда жаңғыруға деген ішкі ұмтылыс – біздің дамуымыздың ең
басты қағидасы. **Өмір сүру үшін өзгере білу керек.** Оған көнбегендер
тарихтың шаңына көміліп қала береді.

